

Sygn. akt VU 1506/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lipca 2017 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Agnieszka Leżańska

Protokolant st. sekr. sądowy Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 13 lipca 2017 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku J. Ł.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania J. Ł.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 11 października 2013r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt V U 1506/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 października 2013 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił J. Ł. prawa do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury z uwzględnieniem minimalnego wynagrodzenia za okres pozostawania w stosunku pracy oraz Rp-7 i kart płac. W uzasadnieniu ZUS wskazał, iż najkorzystniejszy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi **139,05%** i ustalony został z wynagrodzenia osiągniętego przez wnioskodawcę z okresu od 1 stycznia 1980 roku do 31 grudnia 1983 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z okresu od 1 stycznia 1976 roku do 31 grudnia 1985 roku wynosi **134,16%**, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalony z wynagrodzenia w okresie od 1 stycznia 1993 roku do 31 grudnia 2002 roku wynosi **7,76%**, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalony z wynagrodzenia osiągniętego przez skarżącego w okresie od 1 stycznia 1964 roku do 31 grudnia 1995 roku wynosi **91,65%**. Organ rentowy wskazał, że powyższe wskaźniki są niższe od wskaźnika wysokości podstawy wymiaru **139,05%** w oparciu, o który wypłacana jest emerytura.

Od powyższej decyzji wnioskodawca złożył odwołanie wnosząc o jej zmianę. W uzasadnieniu podniósł, że w latach 1964-1969 był zatrudniony w (...) w K., ale ze względu na brak list płac z tego okresu ZUS obliczył jego emeryturę z uwzględnieniem kwot przysługującej mu renty.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Pismem z dnia 9 grudnia 2016 roku, odwołujący wniósł o ujęcie w zakresie przeliczenia także okresów pracy w KWK (...) od 5 stycznia 1965 roku do 31 października 1967 roku na stanowisku młodszy elektryk pod ziemią i w okresie od 1 listopada 1967 roku do 31 marca 1969 roku na stanowisku samodzielny elektryk pod ziemią.

Na rozprawie (...) marca 2017 roku ubezpieczony wniósł o przyjęcie w okresie zatrudnienia od 1975 roku do 1977 roku w Przedsiębiorstwie (...), jego miesięcznego wynagrodzenia zamiast stawki godzinowej.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W. Ł. urodzony (...) miał przyznane prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy od 30 lipca 1993 roku tj. od zaprzestania pobierania świadczenia rehabilitacyjnego do 31 grudnia 2004 roku (dowód: decyzja z dnia 25 września 1993 roku k. 15, decyzja z dnia 7 lutego 2005 roku k. 75 akt rentowych).

W dniu 25 stycznia 2005 roku ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę (dowód: wniosek o emeryturę k. 1-3 akt emerytalnych I).

Decyzją z dnia 7 lutego 2005 roku, ZUS przyznał J. Ł. prawo do emerytury od 1 stycznia 2005 roku. Do ustalenia wysokości emerytury przyjęto podstawę wymiaru renty. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru **wyniósł 139,05%**. Do ustalenia wysokości emerytury ZUS uwzględnił 30 lat okresów składkowych oraz 1 rok i 9 miesięcy okresów nieskładkowych (dowód: decyzja z dnia 7 lutego 2005 roku k. 8 akt emerytalnych I).

Organ rentowy wielokrotnie przeliczał wysokość emerytury wnioskodawcy (dowód: decyzja z dnia 1 marca 2007 roku k. 12, decyzja z dnia 1 marca 2008 roku k. 18, decyzja z dnia 30 września 2013 roku k. 51 akt emerytalnych I).

Zaskarżoną decyzją z dnia 11 października 2013 roku, organ rentowy odmówił przeliczenia podstawy wymiaru emerytury skarżącego z uwzględnieniem minimalnego wynagrodzenia za okres pozostawania w stosunku pracy oraz Rp-7 i kart płac (dowód: decyzja z dnia 11 października 2013 roku k. 55-55v akt emerytalnych I).

Decyzją z dnia 11 czerwca 2014 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał emeryturę odwołującemu od 1 maja 2014 roku tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek (dowód: decyzja z dnia 11 czerwca 2014 roku k. 11 akt emerytalnych II).

W okresie od 20 maja 1964 roku do 31 grudnia 1964 roku wnioskodawca pracował w Przedsiębiorstwie (...) S.A. nr (...) w K., na stanowisku montera sieci elektroenergetycznych oraz elektromontera instalacji i urządzeń elektroenergetycznych (dowód: świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z 14 stycznia 1997 roku k. 38, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z 10 stycznia 1997 roku k. 39 akt rentowych).

W 1964 roku wnioskodawca otrzymał wynagrodzenie w kwocie 10.398,00 złotych (dowód: zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 44 akt emerytalnych II).

Od 5 stycznia 1965 roku wnioskodawca pracował, jako elektryk pod ziemią, a następnie od 1 listopada 1967 roku jako samodzielny elektryk pod ziemią ze stawką zaszeregowania według kat. IX tj. 60,00 zł. za dniówkę, od 1 grudnia 1968 roku według kategorii V tj. 106,00 zł. za dniówkę (dowód: pismo z dnia 2 stycznia 2017 roku k. 257akt sprawy).

W okresie od 27 czerwca 1969 roku do 31 sierpnia 1971 roku wnioskodawca był ponownie zatrudniony w (...) (...) (...) K.. Od dnia 27 czerwca 1969 roku został zaszeregowany ze stawką 6,00 zł. na godzinę, od 1 września 1969 roku ze stawką 7,00 zł. za godzinę (dowód: zaświadczenie kwalifikacyjne, protokół, świadectwo pracy z dnia 3 września 1971 roku – w aktach (...) nr (...) K.).

W przedsiębiorstwie był akordowy system pracy, wysokość pensji była uzależniona od wykonanej pracy. Wnioskodawca pracował w pełnym wymiarze czasu pracy pięć dni w tygodniu 8 godzin dziennie i szósty dzień w wymiarze 6 godzin. Pracownicy otrzymywali premię za wykonaną pracę, premia nie była stała (dowód: zeznania świadka S. R.- protokół rozprawy z 27 października 2014 roku od 00:11:06 do 00:13:43, zeznania świadka W. Ł. –protokół rozprawy z dnia 27 października 2014 roku od 00:15:24 do 00:17:54, zeznania świadka K. D.-protokół rozprawy z dnia 11 marca 2015 roku k. 133-133v akt sprawy, zeznania świadka S. R.- protokół rozprawy z dnia 22 września 2015 roku k. 172-173 akt sprawy).

W okresie od 18 września 1971 roku do 11 sierpnia 1973 roku wnioskodawca pracował w (...) i (...) Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku elektromontera przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych tj. na stanowisku elektromonter instalacji i urządzeń elektroenergetycznych wymienionym w wykazie A dział II poz. 1 pkt 4 stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictw i Przemysłu Materiałów Budowlanych z 1 sierpnia 1983 roku w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę (Dz. Urz. MB i PMB nr 3, poz.6). Od 18 września otrzymywał wynagrodzenie według stawki 9,50 zł. na godzinę, od 6 października 1971 roku według stawki 8 zł. na godzinę, a z dniem 1 maja 1973 roku otrzymał stawkę 10,50 zł. za godzinę w szóstej kategorii zaszerogowania w zawodzie elektromontera (dowód: zaświadczenie z 11 lutego 2005 roku, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z 11 lutego 2005 roku, świadectwo pracy z 14 sierpnia 1973 roku, angaż z dnia 26 kwietnia 1973 roku, karta weryfikacyjna pracownika fizycznego, oświadczenie z dnia 5 października 1971 roku, umowa o pracę – w aktach (...) S.A.).

Przedsiębiorstwo zajmowało się wykonywaniem instalacji elektrycznej, pracownicy pracowali w systemie akordowym w pełnym wymiarze czasu pracy. Wynagrodzenie uzależnione było od ilości wykonanej pracy. Wnioskodawca pracował od poniedziałku do piątku 8 godzin dziennie, a w soboty 6 godzin (dowód: zeznania świadka J. P. – protokół rozprawy z dnia 27 października 2014 roku od 00:06:59 do 00:11:06, zeznania świadka K. Z.- protokół rozprawy z dnia 27 października 2014 roku od 00:13:43 do 00:15:24).

Od 22 sierpnia 1973 roku do 31 października 1975 roku odwołujący pracował w Przedsiębiorstwie (...) w P. na stanowisku elektromontera z wynagrodzeniem według kategorii 7 ze stawką 12 zł. na 1 godzinę, a z dniem 1 kwietnia 1975 roku 13,50 zł. za godzinę (dowód: pismo z 22 sierpnia 1973 roku, angaż z 1 kwietnia 1975 roku, świadectwo pracy z 29 października 1975 roku- w aktach osobowych wnioskodawcy).

Wynagrodzenie wnioskodawcy wynikało z taryfikatora i była to stawka określona za godzinę z tym, że wynagrodzenie było w systemie akordowym, jeżeli wykonał ponad normę to otrzymywał wyższą kwotę za godzinę niż wynikałoby to ze stawki zaszerogowania. W tym okresie skarżący otrzymywał także premie (dowód: zeznania świadka E. B. – protokół rozprawy z dnia 25 lutego 2016 roku k. 201 akt sprawy).

Wnioskodawca w powyższym okresie początkowo pracował w P., później został przeniesiony do G.. Wynagrodzenie pracowników fizycznych obliczane było na podstawie karty pracy poszczególnych członków brygady, pracownicy wykonywali prace akordowo (dowód: zeznania świadka Z. T.- protokół rozprawy z dnia 12 kwietnia 2016 roku k. 225-227 akt sprawy).

J. Ł. od 12 listopada 1975 roku do 30 czerwca 1977 roku pracował w Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku elektromontera górniczych urządzeń elektrycznych z wynagrodzeniem według stawki 13,00 zł., 5.064,00 zł., w tym węgiel 367,00 złotych (dowód: świadectwo pracy z 30 czerwca 1977 roku k. 9 akt rentowych).

Od 12 lipca 1977 roku do 31 sierpnia 1979 roku odwołujący był zatrudniony w (...) w P. na stanowisku elektromontera ze stawką zaszerogowania 18,00 zł. na godzinę + 15% premii (dowód: świadectwo pracy z 31 sierpnia 1979 roku k. 10 akt rentowych).

Wnioskodawca otrzymał wynagrodzenie w wysokości:

- 1977 roku – 48.816,00 zł.,
- 1978 roku – 92.850,00 zł.,
- 1979 roku – 57.880,00 złotych (dowód: zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 31 akt rentowych).

W okresie od 6 września 1979 roku do 31 października 1988 roku wnioskodawca pracował w (...) Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku elektryka z wynagrodzeniem 171,00 zł. za godzinę akord lub dniówka zadaniowa + premia regulaminowa (dowód: świadectwo pracy z 7 listopada 1988 roku k. 11 rentowych).

J. Ł. otrzymał wynagrodzenie:

- 1980 roku w kwocie 129.724,00 zł.,
- 1981 roku w kwocie 135.137,00 zł.,
- 1982 roku w kwocie 147.954,00 złotych (dowód: zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 16-16v akt rentowych).

Odwołującemu wypłacono zasiłki:

- w 1980 roku w kwocie 2.938,00 zł.,
- w 1981 roku w kwocie 25.523,00 zł.,
- w 1982 roku w kwocie 19.756,00 zł.,
- w 1983 roku w kwocie 33.600,00 zł.,
- w 1984 roku w kwocie 33.834,00 zł.,
- w 1985 roku w kwocie 21.683,00 zł.,
- w 1986 roku w kwocie 47.148,00 zł.,
- w 1987 roku w kwocie 45.874,00 zł.,
- w 1988 roku w kwocie 244.655,00 złotych (dowód: karty zasiłkowe k. 330-35 akt emerytalnych II).

Z druków Rp-7 wynika, że ubezpieczony otrzymał wynagrodzenie w:

- 1979 roku – 40.416,00 zł.,
- 1980 roku – 126.786,00 zł.,
- 1981 roku – 109.614,00 zł.,
- 1982 roku – 111.538,00 zł.,
- 1983 roku – 151.759,00 zł.,
- 1984 roku – 180.801,00 zł.,
- 1985 roku – 231.579,00 zł.,
- 1986 roku – 208.645,00 zł.,
- 1987 roku – 7.549,00 złotych (dowód: druki Rp-7 k. 36v-41v akt emerytalnych II).

Z hipotetycznego przeliczenia ZUS wynika, że przy wskaźniku w wysokości podstawy wymiaru obliczonym z 20 lat 1964, 1967, 1970-1986, 1988 wyniósł 95,24%. Emerytura obliczona od kwoty bazowej obowiązującej w dacie przyznania emerytury tj. 1.829,24 zł. i wwpw 05,24% wynosiłaby 1.608,32 zł. **Świadczenie obliczone w ten**

sposób jest mniej korzystne od dotychczasowego obliczonego od podstawy wymiaru renty – wwpw z 4 lat (1980-1983) 139,05%; wwpw z 10 lat (1985-1994) wynosi 33,17%, a z 10 lat z okresu 20 lat przed przyznaniem renty tj. 1977-1986 wynosi 131,19% (dowód: pismo ZUS z dnia 14 listopada 2016 roku k. 244 akt sprawy).

Organ rentowy dokonując hipotetycznego wyliczenia wskazał, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony według założeń, że ubezpieczony pracował przez sześć dni w tygodniu osiągając dniówki od 1 listopada 1967 roku do 30 listopada 1968 roku w kwocie 60,00 zł. dziennie, od 1 grudnia 1968 roku do 26 czerwca 1969 roku w kwocie 106 zł. dziennie, a następnie przy założeniu, iż pracował pięć dni w tygodniu w wymiarze ośmiu godzin i jeden dzień w wymiarze sześciu godzin osiągał stawki: od 27 czerwca 1969 roku do 30 sierpnia 1969 roku -6,00 zł. na godzinę, od 1 września 1969 roku do 31 lipca 1971 roku -7,00 zł. na godzinę, od 1 sierpnia 1971 roku do 30 sierpnia 1971 roku – 8,00 zł. na godzinę, od 18 września 1971 roku do 5 października 1971 roku -9,50 zł. na godzinę, od 6 października 1971 roku do 30 kwietnia 1973 roku -8,00 zł. na godzinę, od 1 maja 1973 roku do 11 sierpnia 1973 roku – 10,50 zł. na godzinę, od 22 sierpnia 1973 roku do 31 marca 1975 roku -12,00 zł. na godzinę, od 1 kwietnia 1975 roku do 31 października 1975 roku -13,50 zł. na godzinę, od 12 listopada 1975 roku do 31 maja 1977 roku -13,00 zł. na godzinę (we wszystkich okresach nie mniej niż minimalne wynagrodzenie), miesiąc czerwiec 1977 roku – 5.064,00 zł. **wyniósł 98,02%**, a emerytura wynosiłaby 1.635,86 zł. **Świadczenie obliczone w ten sposób jest mniej korzystne od dotychczas obliczonego** od podstawy wymiaru renty – wwpw z 4 lat (1980-1983)-139,05%. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony z 10 kolejnych lat kalendarzowych (tj. z okresu 1985-1994) wynosi 33,17%, 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie renty (tj. 1977-1986) wynosi 131,19% (dowód: pismo ZUS z dnia 27 stycznia 2017 roku k. 271 akt sprawy).

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny dowodów i zważył, co następuje:

odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1383) podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

Zgodnie z art. 15 ust. 6 w/w ustawy na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Stosowanie do treści art. 111 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1383) wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

- 1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,
- 2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,
- 3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty,

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Powyższy przepis art. 111 ustawy emerytalnej umożliwia ubezpieczonemu ponowne ustalenie podstawy wymiaru emerytury lub renty w sytuacji, gdy ubezpieczony wskaże do przeliczenia świadczenia okresy ubezpieczenia przypadające przed jego przyznaniem lub zgłoszeniem wniosku o ponowne ustalenie uprawnień, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru - przy uwzględnieniu tych okresów - **jest wyższy od poprzednio obliczonego** (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 14 października 2015 r., III AUa 123/15).

Zgodnie z § 21 ust. 1 § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz.U. Nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Należy wskazać, że wysokość zarobków, której pochodną jest podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, jest faktem mającym istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 KPC), który w postępowaniu przed sądem udowodniany może być wszelkimi środkami wynikającymi z przepisów Działu III rozdziału 2 Kodeksu postępowania cywilnego. W postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia dowodowe. Sąd Apelacyjny zauważył, że „nowe” rozporządzenie z dnia 23 listopada 2011 r. Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. z 2011 r. Nr 237, poz. 1412) w kwestii przewidzianych w nim środków dowodowych w przypadku stwierdzenia wysokości wynagrodzenia nie różni się zasadniczo od poprzedniego rozporządzenia, za wyjątkiem dopuszczenia w nim możliwości wykazywania zarobków „innym dokumentem, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia” o czym stanowi § 21 ust. 1 tego rozporządzenia (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 21 czerwca 2012 r. sygn. akt III AUa 943/11).

W niniejszej sprawie przedmiotem sporu było ustalenie, czy organ rentowy zasadnie odmówił przeliczenia odwołującemu podstawy wymiaru emerytury z uwzględnieniem kwot wynagrodzeń widniejących w dokumentach przedłożonych przez odwołującego do wniosku z 2 września 2013 roku tj. zaświadczenia o zarobkach za lata 1977-1979, 1995-1997 oraz karty wynagrodzenia z lat 1979, 1984-1988, a także za lata o które wnosił skarżący, czyli od 1964-1969 z tytułu zatrudnienia w (...) oraz od 1975-1977 przyjmując zamiast stawki godzinowej wynagrodzenie miesięczne.

Na okoliczność ustalenia wysokości zarobków odwołującego J. Ł. w spornych okresach, Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe, analizując dostępną dokumentację oraz przeprowadzając dowód z zeznań świadków co do okresu od 1964 roku do 1969 roku S. R., W. L. oraz K. D.. Pracownicy ci, pracowali w spornym okresie w tym samym zakładzie pracy, co wnioskodawca, zatem posiadali wiedzę o ilości godzin, które należało przepracować oraz znali stawki, które obowiązywały u pracodawcy w tym czasie. Dlatego też, Sąd uznał zeznania świadków za wiarygodne.

Zaskarżoną decyzją organ rentowy ustalił najkorzystniejszy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w wysokości 139,05% z wynagrodzenia osiągniętego przez wnioskodawcę z okresu od 1 stycznia 1980 roku do 31 grudnia 1983 roku przyjmując do obliczenia kwotę renty. Aby określić, czy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury przy przyjęciu przedstawionej przez ubezpieczonego dokumentacji będzie wyższy niż ustalony przez organ rentowy, Sąd zwrócił się do ZUS o hipotetyczne przeliczenie emerytury przy założeniu, że ubezpieczony pracował przez sześć dni w tygodniu osiągając dniówki od 1 listopada 1967 roku do 30 listopada 1968 roku w kwocie 60,00 zł. dziennie, od 1 grudnia 1968 roku do 26 czerwca 1969 roku w kwocie 106 zł. dziennie, a następnie przy założeniu, iż pracował pięć dni w tygodniu w wymiarze ośmiu godzin i jeden dzień w wymiarze sześciu godzin osiągał stawki: od 27 czerwca 1969 roku do 30 sierpnia 1969 roku -6,00 zł. na godzinę, od 1 września 1969 roku do 31 lipca 1971 roku -7,00 zł. na godzinę, od 1 sierpnia 1971 roku do 30 sierpnia 1971 roku - 8,00 zł. na godzinę, od 18 września 1971 roku do 5 października 1971 roku -9,50 zł. na godzinę, od 6 października 1971 roku do 30 kwietnia 1973 roku -8,00 zł. na godzinę, od 1 maja 1973 roku do 11 sierpnia 1973 roku - 10,50 zł. na godzinę, od 22 sierpnia 1973 roku do 31 marca 1975 roku -12,00 zł. na godzinę, od 1 kwietnia 1975 roku do 31 października 1975 roku -13,50 zł. na godzinę,

od 12 listopada 1975 roku do 31 maja 1977 roku -13,00 zł. na godzinę (***we wszystkich okresach nie mniej niż minimalne wynagrodzenie***), miesiąc czerwiec 1977 roku – 5.064,00 zł.

ZUS określając wskaźnik podstawy wymiaru emerytury obliczył według powyższych wskazań, że wyniósł 98,02% , a emerytura ubezpieczonego wówczas wynosiłaby 1.635,86 zł. Natomiast emerytura obliczona od kwoty bazowej z daty przyznania prawa do emerytury tj. na dzień 1 stycznia 2005 roku 1.829,24 zł., a wskaźnik podstawy wynosi 139,05%. Z powyższego wynika, że świadczenie obliczone według żądania wnioskodawca jest mniej korzystne dla niego od dotychczas obliczonego od podstawy wymiaru renty-wwpw z 4 lat (od 1980 roku do 1983 roku) -139,05%.

W tym miejscu warto wskazać na wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 15 kwietnia 2015 r. w sprawie III AUa 1536/14, w którym podniósł, że w myśl art. 111 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 748) wysokość emerytury oblicza się ponownie wyłącznie wtedy, gdy nowo obliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego. W przypadku zaś, gdy nowo obliczony wskaźnik jest niższy od poprzedniego, nie ma możliwości obliczyć wysokości spornego świadczenia na nowo, gdyż byłoby to dla wnioskodawcy niekorzystne.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał, że nie ma możliwości ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury wnioskodawcy, co słusznie wskazał organ rentowy w zaskarżonej decyzji, bowiem wskaźnik wysokości podstawy obliczony przez ZUS jest wyższy niż ten, którego chce skarżący w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy.

Podkreślić w tym miejscu należy, iż Sąd uwzględnił wszystkie złożone przez ubezpieczonego wnioski dowodowe, jednakże wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego nie doprowadziły do ustaleń, mogących skutkować korzystnym dla skarżącego rozstrzygnięciem. Przede wszystkim zauważyć należy, że dokumentem potwierdzającym wysokość zarobku lub dochodu stanowiącego podstawę wymiaru emerytury/renty w poszczególnych latach jest zaświadczenie zakładu pracy (sporządzone w stosownej formie - druk ZUS Rp - 7) albo legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca wpisy dotyczące okresów zatrudnienia i wysokości osiągniętych zarobków. Wprowadzenie od dnia 1 stycznia 1999 r. opcji ustalania podstawy wymiaru świadczenia w oparciu o dowolnie wybrane 20 lat oznaczało możliwość korzystniejszego ukształtowania prawa do świadczeń. W praktyce zrodził się jednak problem udowodnienia wysokości składników wynagrodzeń uzyskiwanych w bardziej odległym czasie (np. w zakładach pracy, które już nie istnieją, względnie nie dysponują dokumentacją płacową z danych lat). Taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie. Ubezpieczony domagając się przeliczenia emerytury z uwzględnieniem zarobków za wskazane okresy nie przedstawił żadnych dodatkowych dokumentów, które potwierdzałyby wysokość osiągniętych zarobków. Dla celów obliczenia wysokości emerytury organ rentowy, czy też sąd rozpoznający odwołanie od decyzji ZUS, musi dysponować pewnymi danymi, co do wysokości dochodów ubezpieczonego. Przy czym utrwalone jest już orzecznictwo, że w postępowaniu przed sądem nie obowiązują ograniczenia, co do zakresu środków dowodowych stwierdzających wysokość wynagrodzenia. Może być ono wykazywane wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi w Kodeksie postępowania cywilnego, co nie oznacza oczywiście, że może być ono określone w sposób przybliżony lub prawdopodobny. Zasady ustalania podstawy wymiaru uregulowane są w art. 15 ustawy emerytalnej, do którego odsyła art. 111 tej ustawy. Podstawę wymiaru emerytury stanowi więc przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o świadczenie, a na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury może stanowić przeciętna podstawa wymiaru składki w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu. Z przepisu tego jednoznacznie wynika, że do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia może być przyjęte jedynie wynagrodzenie, które uzyskiwała osoba ubezpieczona w danym roku kalendarzowym, a nie "średnie" wynagrodzenie z całego okresu zatrudnienia w określonym zakładzie. Nie jest możliwe wyliczenie wysokości wynagrodzenia, a w konsekwencji wysokości składek na ubezpieczenie społeczne oraz wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury w oparciu o wyliczenia hipotetyczne, uśredniane, przybliżone. Do ustalenia wysokości emerytury winna być przyjmowana faktyczna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Wszystkie składniki wynagrodzenia za pracę

odwołującego w spornym okresie, wynikające z jego akt osobowych i zachowanej dokumentacji płacowej, których rodzaj i fakt wypłaty zostały ustalone, organ rentowy przyjął do podstawy wymiaru emerytury. Natomiast nie mogły być przyjęte do podstawy wymiaru kwoty, których wypłaty skarżący nie udowodnił, w szczególności premii i wynagrodzenia za pracę w nadgodzinach. Obowiązek udowodnienia faktów spoczywa na osobie, która wywodzi z nich skutki prawne (art. 232 KPC), stąd też na odwołującym ciąży obowiązek przedstawienia dowodów dla udowodnienia spornych okoliczności. Muszą to być jednak środki dowodowe, które pozwolą na wiarygodne ustalenie okoliczności faktycznych. Przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych są normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań, które pozwalałyby na ustalenie wynagrodzenia, będącego bazą do wyliczenia podstawy wymiaru, w sposób przybliżony lub prawdopodobny. W przypadku braku dokumentacji płacowej istnieje możliwość ustalenia wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego w oparciu o dokumentację zastępczą znajdującą się w aktach osobowych, takich jak umowy o pracę, angaże, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia i te dane Sąd uwzględnił.

Dlatego też, biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.